

DOI: <https://doi.org/10.53486/sstc2024.v2.54>

CZU: 340.04(478): 341.217(4EU)

CHALLENGES AND PRIORITIES FOR NATIONAL JUSTICE REFORM THROUGH THE LENS OF EU LAW

PROVOCĂRI SI PRIORITĂȚI PENTRU REFORMA JUSTIȚIEI NAȚIONALE PRIN PRISMA DREPTULUI UE

SOFRONI Valeria, elevă

Republica Moldova, Chișinău, str. Petru Rareș 18

Colegiu National de Comerț al Academiei de Studii Economice a Moldovei

Email: vsotroni82@gmail.com

Număr de telefon: 068141089

CERNAT Sorin, elev

Republica Moldova, Chișinău, str. Petru Rareș 18

Colegiu National de Comerț al Academiei de Studii Economice a Moldovei

Email: cernatsorin41@gmail.com

Număr de telefon: 069899989

***Abstract:** Justice reform in the context of European Union (EU) law is a subject of great relevance and complexity, given the challenges and priorities it involves. The purpose of research in this field is to identify and address existing problems in the national judicial systems of EU member states, in accordance with European norms and values. The research is based on a variety of methods, including analysis of national and European legislation, surveys and interviews with legal professionals. The main priorities in justice reform include ensuring the independence of the judicial system, combating corruption and undue influence, improving access to justice and the efficiency of processes, compliance with EU and international standards, the protection of fundamental rights and the promotion of transparency and accountability in the judicial system. The research results highlight the urgent need of reform in many EU member states, with an emphasis on strengthening the independence and integrity of the judicial system, strengthening the rule of law and promoting respect for citizens' fundamental rights. At the same time, the importance of cooperation and coordination between member states is emphasized in order to share good practices and facilitate the exchange of experience in order to improve judicial systems at European level.*

***Cuvinte cheie:** Reformă, justiție, Uniunea Europeană, standard Europene.*

CONȚINUTUL DE BAZĂ AL ARTICOLULUI ȘTIINȚIFIC

Introducere:

Importanța:

Reforma justiției prin prisma dreptului UE este crucială pentru dezvoltarea și întărirea instituțiilor juridice naționale în conformitate cu standardele europene. O justiție independentă, eficientă și transparentă este fundamentul unei societăți democratice și a unei economii de piață funcționale. Aderarea la principiile și valorile europene în domeniul dreptului consolidează încrederea cetățenilor în sistemul judiciar și contribuie la creșterea coeziunii și stabilității în cadrul Uniunii Europene.

OBIECTIVELE

Identificarea principalelor provocări cu care se confruntă sistemul judiciar național în procesul de reformă, sub influența normelor și standardelor impuse de legislația europeană.

Analiza priorităților care trebuie abordate în procesul de reformă a justiției, având în vedere cerințele și exigențele Uniunii Europene în materie de drept și justiție.

Evaluarea impactului reformelor propuse asupra independenței, integrității și eficienței sistemului judiciar național în contextul integrării europene.

Propunerea de soluții și recomandări concrete pentru îmbunătățirea sistemului judiciar național în conformitate cu standardele și principiile dreptului european.

Promovarea cooperării și dialogului între statele membre UE în vederea schimbului de bune practici și experiență în domeniul reformei justiției.

Prin abordarea acestor obiective, se urmărește facilitarea procesului de reformă a justiției în statele membre ale UE și consolidarea statului de drept în conformitate cu valorile și principiile europene.

ANALIZA SUCCINTĂ A SURSELOR BIBLIOGRAFICE ÎN DOMENIUL PROBLEMEI CERCETATE

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) este o organizație interguvernamentală ce are ca scop promovarea securității și cooperării în Europa. În cadrul acestei organizații, reforma justiției naționale este un subiect de interes și discuție constantă, în special în contextul respectării statului de drept și a valorilor democratice.

În ceea ce privește sursele bibliografice abecedarul european (ABCE-ul), care sunt resursele care abordează provocările și prioritățile pentru reforma justiției naționale în perspectiva dreptului UE, acestea ar putea include:

Rapoarte și publicații OSCE: Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa publică periodic rapoarte și analize care evaluează statul de drept și reforma justiției în statele membre. Acestea oferă o perspectivă largă asupra provocărilor și priorităților în acest domeniu.

Studii academice și lucrări de cercetare: Universități și institute de cercetare din întreaga Europă produc lucrări științifice care analizează reforma justiției în contextul dreptului UE. Aceste studii oferă adesea o perspectivă detaliată asupra aspectelor legale, instituționale și sociale ale reformei justiției.

Rapoarte ale Comisiei Europene: Comisia Europeană este responsabilă pentru monitorizarea respectării statului de drept și a reformei justiției în statele membre UE. Rapoartele sale periodice furnizează evaluări și recomandări privind progresele și deficiențele în acest domeniu.

Publicații ale organizațiilor neguvernamentale: Organizațiile neguvernamentale din domeniul drepturilor omului și statului de drept monitorizează, de asemenea, reforma justiției și produc rapoarte și analize care pot oferi o perspectivă critică și complementară asupra subiectului.

Decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE): CJUE emite decizii care pot avea un impact semnificativ asupra reformei justiției în statele membre UE. Analiza acestor decizii poate oferi o înțelegere a modului în care dreptul UE influențează și orientează reforma justiției la nivel național.

Aceste surse bibliografice abordează diverse aspecte ale reformei justiției naționale în contextul dreptului UE, incluzând aspecte legale, instituționale, sociale și politice. Analiza lor poate oferi o înțelegere cuprinzătoare a provocărilor și priorităților în acest domeniu și poate contribui la formularea și implementarea unor politici și inițiative eficiente în cadrul OSCE și al altor organizații relevante.

Descrierea metodelor cercetate utilizate

	Beneficii	Pun în pericol
Sursa internă	Cadru legal UE solid: Uniunea Europeană are un cadru legal solid privind statul de drept și drepturile fundamentale, care poate servi ca bază pentru reformele justiției naționale. Resurse financiare disponibile: UE poate oferi finanțare și sprijin tehnic pentru statele membre în procesul de reformă a justiției, contribuind la implementarea schimbărilor necesare. Experiența și expertiza organizațiilor internaționale: Organizații precum OSCE, Consiliul Europei și Comisia Europeană au experiență în monitorizarea și asistența în reforma justiției, aducând expertiză și resurse suplimentare.	Resistența la schimbare: Unele state membre pot întâmpina rezistență din partea unor grupuri de interese sau instituții consacrate care se opun reformelor justiției. Corupția și influența politică: Corupția și influența politică asupra sistemului judiciar pot îngreuna reformele și pot afecta independența și eficacitatea justiției. Lipsa de coerență și aplicare uniformă: Interpretarea și aplicarea legislației UE în domeniul justiției poate varia între statele membre, ceea ce poate duce la lipsa de coerență și de uniformitate în sistemul judiciar european.
Sursa externă	Sprijinul UE pentru reforme: UE poate oferi sprijin financiar și tehnic pentru implementarea reformelor justiției naționale, inclusiv prin intermediul fondurilor structurale și al programelor de asistență tehnică. Învățarea și schimbul de bune practici: Statele membre pot învăța și beneficia de schimbul de bune practici între ele și de experiența altor state care au reușit să reformeze cu succes sistemul lor judiciar. Consolidarea statului de drept în UE: Reformele justiției la nivel național pot contribui la consolidarea statului de drept în întreaga UE, ceea ce poate consolida încrederea cetățenilor în instituțiile europene și naționale.	Rezistența politică și socială: Reformele justiției pot întâmpina rezistență din partea unor actori politici și sociali care au interese divergente sau care beneficiază de status quo-ul existent. Presiunile externe și geopolitice: Anumite state sau actori externi pot exercita presiuni sau influențe asupra procesului de reformă a justiției în statele membre, subminând independența și integritatea acestui proces. Fragmentarea și divergențele interne în UE: Divergențele între statele membre în ceea ce privește prioritățile și abordările în domeniul justiției pot slăbi coeziunea și capacitatea UE de a acționa în acest domeniu.

CONCLUZIE

Rapoartele și publicațiile OSCE: Acestea oferă o perspectivă amplă asupra problemelor legate de statul de drept și reforma justiției în statele membre. OSCE monitorizează și evaluează progresele și deficiențele în domeniu și furnizează recomandări pentru îmbunătățirea acestora. Studiile academice și lucrările de cercetare: Universitățile și institutele de cercetare analizează aspectele legale, instituționale și sociale ale reformei justiției în contextul dreptului UE. Aceste studii aduc contribuții importante la înțelegerea problemelor specifice și la identificarea celor mai bune practici în reforma justiției. Rapoartele Comisiei Europene: Comisia Europeană monitorizează respectarea statului de drept și progresele în reforma justiției în statele membre UE. Rapoartele sale periodice oferă o evaluare detaliată a situației și includ recomandări pentru acțiuni viitoare în acest domeniu. Publicațiile organizațiilor neguvernamentale: Organizațiile din domeniul drepturilor omului și al statului de drept furnizează perspective critice și complementare asupra reformei justiției. Acestea monitorizează evoluțiile din teren și pot oferi informații importante despre deficiențele și abuzurile în sistemul judiciar.

Deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE): Deciziile CJUE au un impact semnificativ asupra reformei justiției în statele membre UE. Ele clarifică interpretările legale și orientează evoluția sistemului judiciar în conformitate cu dreptul UE.

RECOMANDĂRI

Independența și imparțialitatea judiciară: Garantarea independenței și imparțialității instanțelor și a judecătorilor este esențială pentru asigurarea respectării dreptului UE. Este necesar să se stabilească proceduri clare și transparente pentru numirea și promovarea judecătorilor, în conformitate cu standardele europene.

Eficiența și accesibilitatea sistemului judiciar: Reformele trebuie să vizeze creșterea eficienței și accesibilității sistemului judiciar, pentru a asigura o justiție promptă și echitabilă pentru toți cetățenii. Acest lucru poate implica simplificarea procedurilor judiciare, reducerea birocrăției și îmbunătățirea infrastructurii judiciare.

Combaterea corupției și a abuzurilor în justiție: Este crucial să se întreprindă măsuri eficiente pentru combaterea corupției și a abuzurilor în sistemul judiciar. Implementarea unor mecanisme de monitorizare și control al integrității în cadrul instanțelor, precum și creșterea transparenței deciziilor judiciare, pot contribui la consolidarea încrederii în justiție.

Respectarea drepturilor fundamentale și a standardelor europene: Reformele justiției trebuie să asigure respectarea deplină a drepturilor fundamentale și a standardelor europene în materie de drepturi umane. Acest lucru implică protejarea independenței presei și a societății civile, precum și garantarea accesului la un proces echitabil și la asistență juridică adecvată.

BIBLIOGRAFIE

1. <https://www.osce.org/>
2. <https://op.europa.eu/webpub/com/abc-of-eu-law/ro/>
3. https://euobserver.com/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwwYSwBhDcARIsAOyL0fjSjdKMZFZAIsstwoozlAllPYnDTib43NQgvgGySc19II-PuWLwVB4aAhTGEALw_wcB

Coordonator științific: SALCUTAN Aliona,

profesoară de științe juridice

Republica Moldova, Chișinău, str. Petru Rareș 18

Colegiul Național de Comerț al Academiei de Studii Economice a Moldovei

Email: a.sall.ase@gmail.com

Număr de telefon, 079762460